

Ngày 14/09/2013, Hội Đồng Phát Triển Văn Hóa-Xã Hội Champa sẽ tổ chức buổi ra mắt sách Lịch Sử Champa: 33 năm cuối cùng (1802-1835) và Hội Luận về chế độ : Dân tộc bản địa Việt Nam tại San Jose, Hoa Kỳ. Chúng tôi cũng hợp mặt số thông tin và phân tích trong bài viết dưới đây nhằm thu n l i và khó khăn của những người dân bản địa trong nước trên con đường đấu tranh đòi quy n b n đ a cho dân tộc mình trong bối cảnh hiện nay.

1). Thu n l i

Tuyên ngôn về Quy n B n đ a (Rights of indigenous people) đã được Hội đồng Liên hiệp quốc thông qua vào ngày 13/09/2007. Đây là cơ sở pháp lý để người dân bản địa có được niềm tin vào chế độ và tính công lý về quy n b n đ a mà họ phải được hưởng, đồng thời giúp họ kiên trì và theo đuổi mục tiêu chính đáng cho cộng đồng mình.

Phong trào đấu tranh đòi quy n b n đ a trên thế giới đã thành công ở một số nước như Mỹ,

Trên con đường đi tìm quy định bản địa cho dân tộc

Written by Ja Karo, đăng ghi trong nôm c
Saturday, 14 September 2013 07:45

Nhật Bản, Canada, New Zealand, Úc, Malaysia... Điệu này đặt ra nhu cầu và lợi ích quan trọng mà tất cả chúng ta cần dành cho các dân tộc bản địa ở Việt Nam như các nước trên thế giới và trong khu vực.

Hội Đồng Các Dân Tộc Bản Địa Việt Nam (The Council of Indigenous Peoples in Today's Vietnam) gồm các dân tộc bản địa Chăm, Tây Nguyên và Khmer-Krom, đã được thành lập có đầy đủ hệ thống pháp lý và chức năng rõ ràng cùng với tâm nguyện lớn cho dân tộc và công đồng. Nhiệm vụ của làm của hội đồng này trong thời gian qua từ việc di chuyển dân Liên Hiệp Quốc trong các buổi diễn đàn nhân quyền và các cuộc họp của Hội Hoa Kỳ cũng như một số hội đồng khác đã tổ chức uy tín trên chính trường quốc tế và gây được niềm tin cho người dân bản địa trong nước.

Phong trào đấu tranh đòi dân chủ trong nước đang phát triển mạnh mẽ; cùng với sự hỗ trợ của mạng internet đã giúp cho người dân có được nhu cầu thông tin phản ánh về những bất công xã hội, đặc biệt là nạn tham nhũng, hối lộ, thu hối lộ bất hợp pháp,...trong đó có sự phản ánh thực trạng những thiệt hại và tổn thất của người dân bản địa như: các dự án Bauxit, nhà máy điện hạt nhân, hầm mỏ phá hoại môi trường, tiêu diệt sự sống; chính sách di dân thu hồi đất đai làm cho người dân bản địa nghèo đói; Văn hóa bản địa truyền thống nguy cơ biến mất và tiêu diệt; bất công trong y tế, giáo dục cho người dân bản địa,... Tất cả thực trạng này được phản ánh ngày một nhiều và cho thấy tình trạng đã đến mức báo động.

Gần đây các vụ nổi dậy như: Tiếu súng Đoàn Văn Vượng; Biếu tình nguyện Văn Giang, Cuộc đàn áp giáo xứ Mỹ Yên hay gần đây nhất là vụ nổi dậy tại UBND tỉnh Thái Bình, ... đã cho thấy tình hình bạo lực gia tăng trong nước, người dân đang bị đẩy vào bế tắc cùng cực. Do đó người dân bản địa có cần sự đồng lòng và theo đuổi cách đấu tranh ôn hòa, để mọi người đúng hướng của Liên Hiệp Quốc và Quy định bản địa hiện hành mong chính quyền Việt Nam sớm giải quyết hệ thống bản địa cho các dân tộc bản địa ở Việt Nam như đã cam kết.

Trên con đường đi tìm quy n b n đ a cho dân t c

Written by Ja Karo, đ c gi trong n c
Saturday, 14 September 2013 07:45

T Công Ánh và Thành Phú Bá t i đài phát thanh Tiếng N c Tôi đ bàn v dân t c b n đ a

2). Khó khăn

M t s v n b n c a chính ph v v n đ dân t c v n còn n ng v tính chính tr và an ninh mà ch a quan tâm đ n nh ng quy n l i chính đ ng c a ng i b n đ a. Ch ng h n nh : Ch th s 34-CT/TW c a Ban Bí Th v v i c tăng c ng đ u tranh ch ng âm m u, ho t đ ng “Đi n bi n hoà bình” trên lãnh v c t t ng văn hoá. Trong ph n nói v “v n đ dân t c” v n b n v i t: “các th l c thù đ ch đ y m nh tuyên truy n xuyên t c l ch s , nh v n đ l ch s v ùng đ t Nam B Vi t Nam, l ch s v ng qu c Champa đ khích đ ng h n thù dân t c, ly khai, t tr . Ti p t c

Trên con đường đi tìm quy định bên nhà cho dân tộc

Written by Ja Karo, đăng lại trong nttc
Saturday, 14 September 2013 07:45

Hiện tượng cho sự phân định ở các khu vực trung tâm gia tăng hoạt động chính pháp, thực hiện ý định thành lập “Nhà nước Degar ở các vùng Tây Nguyên, nhà nước Khmer-Krom ở Tây Nam Bộ, nhà nước Chăm ở các vùng Nam Trung Bộ, nhằm phá vỡ sự thống nhất quốc gia ở Việt Nam, tạo tiền đề cho sự can thiệp của các thế lực thù địch bên ngoài”.

Chỉ thị trên là gợi ý tìm chuyên chế, sự sàng bóp nghẹt mọi chế độ trung tâm để tranh đòi quy định bên nhà chính đáng của người dân.

Người dân bên nhà trong nttc còn gặp nhiều khó khăn trong việc thành lập các hội đoàn chính danh để sinh hoạt cộng đồng. Do đó làm cho người dân bên nhà trong nttc không biết trông cậy vào ai. Những người chức sắc, bô lão và các trí thức có uy tín luôn bị theo dõi, quấy nhiễu chính trị và gây nhiều khó khăn.

Một số người dân Chăm, Tây Nguyên hay Khmer-Krom, được chính quyền trong nttc cấp cho chút ít bằng lợi ích để làm phát ngôn đi diễn cho cộng đồng theo hướng có lợi cho chính quyền mà không quan tâm đến quy định của dân tộc mình. Nhóm người này đã trở thành một lực cản trở lớn cho phong trào đòi tranh đòi quy định bên nhà trong nttc cũng như bảo tồn bản sắc văn hóa. Ví dụ như hội đồng hương bảo tồn chữ viết Chăm của biên giới phía Bắc và vô tình phá hủy di sản chữ viết Chăm truyền thống; hay họ đã lên tiếng ủng hộ nhà máy điện hạt nhân Ninh Thuận mà không biết đến án này tiềm ẩn hiểm họa diệt chủng khi xảy ra...

Hiện tượng người dân bên nhà gặp nhiều khó khăn trong phát triển kinh tế; nhiều gia đình quá

Trên con đường đi tìm quy định bên đũa cho dân tộc

Written by Ja Karo, đăng ghi trong nôm c
Saturday, 14 September 2013 07:45

nghèo đói và c̣ c̣ c do ṃ t ḥ t đ̣ t đại canh tác, và ḥ pḥ i đi làm ḅ ng nhị u ngḥ ṭ m ḅ khác đ̣ tìm ḳ sinh nhai.

3. Kết luận

Tṛ c nḥ ng thụ n ḷ i và khó khăn trên, ng̣ i dân ḅ n đ̣ a trong ṇ c c̣ n pḥ i đoàn ḳ t và kiên trì đ̣ u tranh cho quỵ n ḅ n đ̣ a c̣ a dân ṭ c mình. Ḅ o ṭ n ḅ n ṣ c văn hóa, khôi pḥ c lụ t ṭ c, tṛ ḷ i quỵ n ṣ ḥ u đ̣ t đại đ̣ phát trị n kinh ṭ ḅ n ṿ ng, và đ̣ m ḅ o các quỵ n ḷ i khác ṿ an ninh, chính tṛ , xã ḥ i, y ṭ , giáo ḍ c... cho các ṣ c dân ḅ n đ̣ a ṭ i Vị t Nam là nḥ ng ṇ i dung c̣ ḅ n ṿ quỵ n ḅ n đ̣ a mà chính quỵ n Vị t Nam ṣ m pḥ i tḥ c hị n.

Tḥ gị i đang c̣ vũ và ḥ ng ̣ ng ṃ nh ṃ quỵ n ḅ n đ̣ a đã đ̣ c Liên hị p qụ c ban hành, và đã tḥ c thi thành công ̣ nhị u qụ c gia. Đã đ̣ n lúc ḷ ng tâm nḥ n lọ i không tḥ tị p ṭ c ḥ ḥ ng tṛ c ṇ i tḥ ng kḥ c̣ a các ṣ c dân ḅ n đ̣ a mà trong sụ t nhị u tḥ ḳ ḥ đã cam go cḥ u đ̣ ng. Ṇ u tṛ c đây quỵ n ṭ quỵ t đã giúp ng̣ i dân ḅ tṛ ḳ t thúc cḥ đ̣ thụ c đ̣ a thì quỵ n ṇ y không tḥ làm ng̣ tṛ c ṣ đòi ḥ i chính đ̣ng c̣ a các ṣ c dân ḅ n đ̣ a trong vị c tḥ c hị n tuyên ngôn 2007.

Trên con đường đi tìm quy n b n đ a cho dân t c

Written by Ja Karo, đ c gi trong n c
Saturday, 14 September 2013 07:45
